

МАКСИМЕНКО Я.А., к.е.н., професор, НТУ «ХП»

МИТРОФАНОВА Д.О., студент, НТУ «ХП»

МІЖНАРОДНИЙ РУХ КАПІТАЛУ ЯК ЧИННИК УСПІШНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Через менш стійку до економічних криз національну економіку, на сучасному етапі, Україна не займає високих позицій серед інших країн-імпортерів міжнародного капіталу. У розвинутих країнах швидше створюється надлишковий капітал, який можна інвестувати з метою отримання найбільшого прибутку, вони легше переносять негативні наслідки світових економічних криз, що обумовлено дією міжнародного руху капіталу, як важливого чинника впливу на тенденції інноваційного розвитку економіки країн.

Дослідження феномену міжнародного руху капіталу та його впливу на розвиток міжнародних зв'язків й організацію економічних відносин в країнах світу знайшло своє відображення у роботах теоретичного та практичного характеру таких науковців: Балагурак У., Буряк П., Гнатенко Ю., Гупало О., Довбенко М., Мочерного С., Передрій О., Сливозького А., Філіпенко А. та інших. Актуальність проблем щодо України у міжнародному інвестиційному просторі на сучасному етапі розвитку економіки привертає увагу науковців: Ігнатенко А., Ринейської Л., Саблук П., Харламова Г.

Україна за сучасного технологічного рівня її економіки не може розраховувати на масштабний вихід на світовий ринок тому, що розвинуті країни займають значне місце на ньому і виступають проти нових конкурентів, а Україна поки що не може запропонувати світовому ринку конкурентоспроможну продукцію у достатній кількості у зв'язку із низьким рівнем інноваційного розвитку вітчизняних підприємств. Більшість країн світу забезпечують підвищення своєї конкурентоздатності за рахунок використання інновацій, розробки високотехнологічних продуктів, створення яких неможливо без розвитку науково-технічного потенціалу [3]. До теперішнього часу в Україні механізм впровадження у промисловість завершених науково-технічних розробок і технологій, виконаних на основі бюджетного фінансування є недосконалим. В цілому, науково-технологічний розвиток залишається вкрай нерівномірним в різних сферах господарського комплексу країни, що поглиблює диспропорційність його розвитку.

На протязі останніх років прямі іноземні інвестиції були найбільш стабільним чинником підтримки платіжного балансу України, забезпечуючи ефективну інтеграцію національної економіки у світову та залучення вітчизняних підприємств до передового господарського досвіду. Сьогодні, інтеграція й міждержавний рух капіталів із розвинених, зокрема Європейських країн, позитивно впливає на зростання української промисловості. Є численні приклади успішної кооперації українських та європейських компаній, за якої освоювалися інноваційні для України технології й продукція, впроваджувалися міжнародні стандарти корпоративного управління на підприємствах,

а фінансування велося як за рахунок власного капіталу. Проте поряд з позитивним впливом на господарський розвиток України, необхідно акцентувати увагу на чисельних негативних наслідках міжнародного руху капіталу і, зокрема прямих іноземних інвестицій, які спочатку виникають як тимчасові явища, а згодом набувають стійкого характеру. Не врахування дії негативних чинників міжнародного руху капіталу при формуванні інвестиційної стратегії України може викликати певні загрози для національного господарства та суверенітету держави, зокрема погіршити її продовольчу безпеку й якісну структуру промисловості, негативно вплинути на якість життя і здоров'я населення. Так, існує ризик стосовно інтеграції промисловості України у не дуже вигідних галузях, залежності від зовнішніх факторів та нестабільності розвитку основних торгівельних партнерів. А у довгостроковій перспективі можливий значний відтік капіталу, який перевищуватиме величину первинних інвестицій. Слід враховувати, що тільки інвестування в розвиток передових технологій дозволяє країнам займати передові позиції у світовому суперництві [7]. Тому при виборі пріоритетних напрямків інвестування слід звернути увагу, в першу чергу на ті, де створюється найбільша додана вартість, наукоємні, високотехнологічні виробництва, розвиток яких сприятиме економічному зростанню на інноваційній основі [4]. Врахування даних положень сприятиме зростанню конкурентоспроможності національної економіки і її успішній інтеграції до світового господарства.

Список літератури:

1. Горбач Л. Міжнародні економічні відносини : підруч. / Л. Горбач, О. Плотніков. – К.: Кондор, 2005. – 263 с.
2. Гупало О.Г. Міжнародна економіка: навч. посіб. / О.Г. Гупало, У.Д. Балагурак, П.Ю. Бурак, Ю.Г. Гнатенко. – К. : «Хай-Тек Прес», 2007. – 368 с.
3. Дяченко Т.А. Конкурентоспособность экономики Украины в контексте современных тенденций развития мирового хозяйства / Т.А. Дяченко, В.А. Гырова // Вестник Национального технического университета "ХПИ". Технический прогресс и эффективность производства. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2009. – № 36-1. – С. 146-153.
4. Дяченко Т.А. Проблема іноземного інвестування в Україні / Т.А. Дяченко // Труды XII – ої Міжнародної науково – практичної конференції «Оптимум - 2016», (Харків, 6 - 8 грудня 2016 р.) / НТУ «ХПІ». – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. – С.135 – 136.
5. Інвестиції в основний капітал. [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Саблук П.Т. Процеси міжнародного руху капіталів та участь у них України / П.Т. Саблук, К. Приб // Економіка України. – 2008. – №8 – С.56-68.
7. Талалаева А.А. Проблема эффективного инвестирования в Украине в контексте мирового опыта / А.А. Талалаева, Т.А. Дяченко // Вестник Национального технического университета "ХПИ". Технический прогресс и эффективность производства. – Харьков : НТУ "ХПИ". – 2011. – № 8. – С. 94-100.